

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

11.2.2009

B6-0101/2009

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Rady i Komisji

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożyli Giusto Catania, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jens Holm, Willy Meyer
Pleite

w imieniu grupy politycznej GUE/NGL

w sprawie dalszych działań w związku z pracami komisji tymczasowej do
zbadania sprawy rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do
transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów (TDIP)

B6-0101/2009

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie dalszych działań w związku z pracami komisji tymczasowej do zbadania sprawy rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów (TDIP)

Parlament Europejski,

- uwzględniając międzynarodowe, europejskie i krajowe instrumenty dotyczące praw człowieka i podstawowych wolności oraz zakazujące samowolnego zatrzymywania, wymuszonych zaginięć i tortur, takie jak Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r. oraz Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania z dnia 10 grudnia 1984 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie na temat ustaleń komisji TDIP w sprawie domniemanego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów, jak również inne sprawozdania i rezolucje podnoszące tę kwestię, w tym prace Rady Europy na ten temat,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie powrotu i przeniesienia więźniów z więzienia w Guantanamo,
  - uwzględniając swoją decyzję o przesłaniu pisma do parlamentów krajowych w sprawie dalszych działań państw członkowskich w związku ze sprawozdaniem TDIP,
  - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w sprawozdaniu w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów zawarto szereg szczegółowych zaleceń dla państw członkowskich, Komisji i Rady,
- B. mając na uwadze, że od czasu przyjęcia tego sprawozdania, w państwach członkowskich UE miał miejsce szereg zdarzeń, w tym:
- oświadczenia brytyjskiego ministra spraw zagranicznych w sprawie dwóch amerykańskich lotów przewożących dwóch więźniów przeznaczonych do wydania w trybie nadzwyczajnym, które wylądowały na terytorium Wielkiej Brytanii w 2002 r. oraz sporządzenie listy podejrzanych lotów, która zostałaby przesłana władzom USA z żądaniem konkretnych gwarancji, że loty te nie zostały wykorzystane do wydania więźniów, jak również oświadczenia premiera w tym względzie,
  - decyzja polskiego premiera o przekazaniu prokuratorom dokumentów w sprawie lotów i więzień CIA oraz ustalenie przez polskiego prokuratora, że ponad tuzin lotów CIA dotyczyło lotniska w Szymanach, co potwierdza tym samym ustalenia komisji TDIP,
  - publikacja przez dziennik El País dokumentów zawierających nowe informacje dotyczące lotów CIA przewożących więźniów do Hiszpanii, co zostało potwierdzone przez byłego ministra spraw zagranicznych,
  - nowe informacje na temat lotów CIA przewożących więźniów w Portugalii,

przedstawione przez ministra spraw zagranicznych tego kraju,

– objęcie przez rządy tajemnicą państwową informacji istotnych dla dochodzeń w sprawie wydawania więźniów, jak w przypadku Włoch, gdzie postępowanie w sprawie wydania Abu Omara jest obecnie zawieszona w oczekiwaniu na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie legalności powołania się na tajemnicę państwową,

- C. mając na uwadze, że w dniu 3 lutego 2009 r. komisarz UE ds. wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stwierdził w Parlamencie Europejskim, że podjął szereg działań w celu wdrożenia zaleceń Parlamentu, łącznie ze skierowaniem pisemnej prośby do władz Polski i Rumunii o ujawnienie całej prawdy o rzekomym istnieniu na ich terenie tajnych więzień oraz z wydaniem komunikatu zawierającego propozycję nowych środków w dziedzinie lotnictwa cywilnego,
  - D. mając na uwadze, że wydawanie w trybie nadzwyczajnym i tajne przetrzymywanie są niezgodne z międzynarodowymi przepisami dotyczącymi praw człowieka, Europejską konwencją praw człowieka i Kartą praw podstawowych, a także mając na uwadze, że władze Stanów Zjednoczonych dokonują obecnie przeglądu tych praktyk,
  - E. mając na uwadze, że porwani w niektórych państwach członkowskich w ramach programu wydania w trybie nadzwyczajnym byli przewożeni przez amerykańskie władze do Guantanamo lub innych państw lotami wojskowymi lub lotami CIA, które często odbywały się nad terytorium UE, a w niektórych przypadkach miały także miejsce międzylądowania w niektórych państwach członkowskich UE; mając na uwadze, że osoby przewożone do krajów trzecich były poddawane torturom w miejscowych więzieniach,
  - F. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie zwróciły się do władz USA z żądaniem uwolnienia i repatriacji osób wydanych w trybie nadzwyczajnym, będących obywatelami tych państw lub zamieszkujących wcześniej na ich terytorium, mając na uwadze, że urzędnicy niektórych państw członkowskich mieli dostęp do więźniów w Guantanamo lub w innych ośrodkach przetrzymywania, a także przesłuchiwali ich w celu zweryfikowania zarzutów postawionych przez władze amerykańskie przeciwko tym więźniom, legitymizując tym samym istnienie takich ośrodków przetrzymywania,
  - G. mając na uwadze, że zgodnie z ich sprawozdaniem – co potwierdził późniejszy rozwój wypadków – kilka państw członkowskich UE brało udział lub czynnie bądź biernie współpracowało z władzami USA w zakresie prowadzonego przez amerykańskie siły wojskowe i CIA nielegalnego transportu więźniów do miejsc odosobnienia lub ich przetrzymywania w Guantanamo oraz innych „tajnych więzieniach”, których istnienie potwierdził prezydent Bush – czego dowodem są niedawno ujawnione informacje dotyczące przypadków wydawania rządowej zgody na wnioski USA o dokonywanie przelotów oraz informacje rządowe na temat tajnych więzień – i że państwa członkowskie UE podzielają szczególną odpowiedzialność polityczną, moralną i prawną za transport i przetrzymywanie osób uwięzionych w Guantanamo i w tajnych miejscach odosobnienia;
  - H. mając na uwadze, że dekrety wydane przez prezydenta Obamę w dniu 22 stycznia 2009 r., chociaż stanowią duży krok naprzód, wydają się jedynie częściowo rozwiązywać kwestie tajnego przetrzymywania i uprowadzania lub stosowania tortur,
1. potępia dotychczasowy brak działania ze strony państw członkowskich i Rady na rzecz

wyjawienia prawdy o programie wydawania więźniów w trybie nadzwyczajnym oraz wykonania zaleceń Parlamentu Europejskiego; wyraża ubolewanie w związku z faktem, że w dniu 3 lutego 2009 r. Rada nie udzieliła Parlamentowi zadowolających odpowiedzi;

2. wzywa państwa członkowskie, Radę i Komisję do pełnego wdrożenia zaleceń sformułowanych przez Parlament Europejski w jego sprawozdaniu w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów oraz do udzielenia pomocy w ustaleniu prawdy poprzez wszczęcie dochodzeń lub podjęcie współpracy z właściwymi władzami, w z organami ONZ i Rady Europy, przez ujawnienie i dostarczanie wszelkich istotnych informacji, a także poprzez zapewnienie skutecznej kontroli parlamentarnej nad działaniami tajnych służb; wzywa Radę do ujawnienia wszelkich istotnych informacji dotyczących negocjacji, które były prowadzone z władzami USA w ramach COJUR;
3. wzywa Unię Europejską i Stany Zjednoczone do zacieśnienia dialogu transatlantyckiego na temat nowego wspólnego podejścia w oparciu o wspólne wartości poszanowania międzynarodowych przepisów w zakresie praw człowieka, demokracji i praworządności, w ramach współpracy międzynarodowej;
4. z zadowoleniem przyjmuje wydanie przez prezydenta Obamę trzech dekrétów w sprawie zamknięcia więzienia w Guantanamo, wstrzymania postępowań komisji wojskowych i położenia kresu stosowaniu tortu;
5. podkreśla jednakże, że nadal brak jest jasności co do ograniczonego utrzymania programów wydawania i tajnych ośrodków przetrzymywania; ponawia zatem swój apel o zamknięcie i zakazanie wykorzystywania wszystkich tajnych ośrodków przetrzymywania w Stanach Zjednoczonych lub za granicą, zarządzanych bezpośrednio lub pośrednio przez władze USA; przypomina, że tajne przetrzymywanie stanowi samo w sobie poważne naruszenie podstawowych praw człowieka;
6. przypomina, że w świetle art. 14 Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur każda ofiara tortur ma prawo do dochodzenia zadośćuczynienia oraz sprawiedliwego i adekwatnego odszkodowania;
7. z zadowoleniem przyjmuje zbliżającą się wizytę w Stanach Zjednoczonych komisarza ds. wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, czeskiego przewodnictwa i koordynatora UE ds. zwalczania terroryzmu oraz wzywa przedstawicieli UE do poruszenia kwestii wydawania w trybie nadzwyczajnym i tajnych ośrodków przetrzymywania, gdyż stanowią one poważne naruszenia międzynarodowych i europejskich przepisów w zakresie praw człowieka;
8. wzywa Unię Europejską, jej państwa członkowskie oraz władze Stanów Zjednoczonych do przeprowadzenia dochodzenia i pełnego wyjaśnienia nadużyć oraz przypadków naruszenia międzynarodowych i krajowych przepisów w zakresie praw człowieka, podstawowych wolności, zakazu stosowania tortur i złego traktowania, wymuszonych zaginięć oraz prawa do sprawiedliwego procesu sądowego, popełnionych w związku z „wojną z terrorem”, aby wykazać odpowiedzialność za tajne ośrodki przetrzymywania – w tym więzienie w Guantanamo – oraz za stosowanie programu wydawania w trybie nadzwyczajnym, a także aby zapewnić, że takie nadużycia nie powtórzą się w przyszłości

i że walka z terroryzmem będzie prowadzona w poszanowaniu praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji i praworządności;

9. wzywa Radę i Komisję, aby po wizycie delegacji UE w USA przedstawiły Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie w sprawie stosowania umów o wzajemnej pomocy prawnej i o ekstradycji, jak również w sprawie współpracy UE-USA w dziedzinie zwalczania terroryzmu przy zapewnieniu pełnego poszanowania praw człowieka, aby właściwa komisja mogła zająć się tymi kwestiami w sprawozdaniu sporządzonym między innymi na podstawie ust. 232 sprawozdania komisji tymczasowej TDIP;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi ds. WPZiB, koordynatorowi ds. zwalczania terroryzmu, parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu NATO, Sekretarzowi Generalnemu i Przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy, Sekretarzowi Generalnemu ONZ oraz Prezydentowi i Kongresowi Stanów Zjednoczonych Ameryki.